

scopalis exprimitur verbo *Pasce* — id ipsum eruit ex conciliis et Patribus — 2. Potestas primatus est *immediata* et *ordinaria* — potestas quippe episcoporum in suas particulares Ecclesias est immediata et ordinaria; ergo talis esse debet potestas primatus, quae *episcopalis* est in universam Ecclesiam — 3. Potestas primatus est *plena* et *suprema* — constat ex dictis — speciali argumento confirmatur . . . . . Pag. 748-753

§ III. Quibusdam difficultatibus contra proxime statuta satisfit.
Verba S. Cypriani « Episcopatus unus est », etc. thesim non impentunt — nec ipsius agendi modus erga S. Stephanum (si ipsorum documentorum genuinitas debet admitti) — nec verba quae protulit in Conc. Carthag. VIII. — nec iudicium ab eodem latum in causa Episc. Basilidis — contrarium evincunt — quo sensu S. Gregorius M. nomen *Episcopi universalis* respuerit — quo sensu S. Hieronymus episcopos eiusdem meriti eiusdem sacerdotii esse dixerit — quid ad illud quod duo immediati pastores super unum eundemque gregem esse nequeant 753-761

§ IV. Ostenditur Rom. Pontificem superiorem esse Episcopis collective sumptis.

1. *Ex Scriptura* — Primatus exhibetur sub metaphora fundamenti — huius proprium est varias aedificii partes prout simul congregantur sustentare — *Illi*us Ecclesiae est Petrus superior contra *quam* portae inferi non praebalebunt — *quam* Christus simpliciter vocavit *suam* — *quae* dicitur regnum coelorum — haec autem est Ecclesia universa seu *collective* sumpta — alia argumenta ex Scriptura — 2. *Ex Traditione*, quae docet Pontificem a nemine iudicari — Pontificis causas solius Dei iudicio reservari — Pontificem emendare posse et emendas Conciliorum decreta — haec omnia confirmantur ex rationibus quae a PP. et a Conc. afferuntur — distinctio inter Ecclesiam *collective* et *distributiva* sumptam ignota fuit toti antiquitati — 3. assumptum rationibus theol. confirmatur. 761-769
SCHOLION. Conc. Vaticanum ex statuta vera indole Primatus, corollaria quaedam infert — cur de iis breviter tractandum — 1. S. Pontifex ius libere communicandi cum Pastoribus et singulis de grege — 2. haec libera communicatio a nemine impediri potest — 3. appellatio ad S. Pontificem — 4. nulla ab eius sententia appellatio — 5. Iuxta Gallicanos potestas Rom. Pontificis ligatur per canones — de quibus canonibus potest esse sermo — agitur de vi canonum *coactiva* — statuitur veritas contra Gallicanos . 769-772

§ V. Gallicanorum difficultatibus satisfit.

Decreta Conc. Constant. (sess. 4. et 5.) quae obiiciuntur nullam habent auctoritatem — a S. Pontif. approbata non fuere — Martini V. approbatio non spectat nisi decreta *in materiis fidei* (talis non habebatur ab illis quaestio praesens) et quae erant *conciliariter* facta

— Eugenius IV. minime approbavit declarationes Basileenses — quas *imprias* declaravit Florentina Synodus — Caeterum decreta obiecta *casum* Pontif. *dubii* respiciunt — quod constat ex testibus ; ex ipsis verbis ; ex scopo, etc. — Verba Matth. (18. 15.) perperam obiiciuntur — an et quo sensu Rom. Pontifices fassi sint se subiici canonibus Cone. generalium — cur causas Bonosi, S. Chrys., et Philippi Augusti Conciliis commiserint S. Pontifices — Germanus sensus verborum S. Aug. circa iudicium latum a Melchiade Pontif. contra *Donatistas* — quo pacto S. Pont. est Eccl. membrum. P. 772-782

Art. Quartus — Utrum Episcoporum iurisdictionis procedat a Deo immediate, an mediante Rom. Pontifice.

§ I. Exponitur status quaestionis.

Episcoporum *creatio* seu *institutio* ad S. Pont. pertinet — probatur — hic agitur de ipsa potestate — haec duplex est: *ordinis* et *iurisdictionis* — una ab altera separabilis est — potestas ordinis in Episcopis est *immediate* a Deo — an etiam potestas *iurisdictionis* — haec spectari potest in *abstracto* et in *concreto* — priori sensu est *immediate* a Deo — quaestio est de potestate *iurisdictionis* in *concreto* spectata, prout sc. residet in hoc vel illo peculiaris individuo — sic sumpta tripliciter considerari potest — a) *quoad exercitium* — est *immediate* a Deo — b) *quoad exercitium* — constat *omnino* pendere a S. Pont. — c) *quoad actualitatem* — summi quique Theologi docent eam Episcopos habere *immediate* a S. Pont. *mediante* a Deo — quinam contrarium senserit — discriben inter originem iurisdictionis in S. Pontifice et in Episcopis. . . . 782-787

§ II. Solvitur proposita quaestio.

PROP. XL. — Vi *episcopalis consecrationis* exurgit quidem in Episcopis *exigentia* quedam Ecclesiam regendi, non tamen confertur ipsa *actualis* potestas ad id requisita: haec enim, licet iure divino debeat esse in coetu Episcopali, secus tamen ac potestas ordinis non nisi mediante Rom. Pontifice singularis Episcopis communicatur. 787-792

SCHOLION. Difficultates ad pauca quaedam capita revocari possunt — Episcopi positi sunt a Sp. Sancto regere Ecclesiam — Apostoli acceperunt missionem *immediate* a Christo — Patres docent Episcopos constitui divina ordinatione ad regendam Ecclesiam — iurisdictionis pertinet ad essentiam Episcopatus — Conc. oecumenica essent congregations humanae — Respondetur 792-794

Art. Quintus — Praecipua de Conciliis doctrinae capita attinguntur.

Cur hic agitur de Conciliis — Conciliorum definitio, eiusque expeditio — Concilia generalia et particularia — haec nationalia aut provincialia — Synodus Dioecesana proprie non dicitur Concilium —

Quid sit Concilium oecumenicum — eius descriptio exponitur — hic agendum de solo Conc. oecumenico — de quo quatuor quaeruntur — 1º Quid sit *convocatio* — ea pertinet iure proprio ad solum Rom. Pont. — probatur — quo sensu alii, praeter Rom. P. dicuntur indixisse Concilium — cur in primis Conc. plus tributum Imperatoribus — quinam vocandi ad Concilium cum iure suffragii definitivi — error Novatorum — quo iure vocandi Episcopi — num vocandi Episcopi solum electi, et non consecrati — num Episcopi anulares — num necessarium ut omnes intersint — quo iure vocandi Cardinales — Generales ordinum religiosor. — Abbates, habentes iurisdictionem quasi episcopalem — num vocandi Abbates exempti, non generales nec habentes iurisdictionem in extraneos — 2º *Celebratio Concilii* — Ad Rom. Pontificem pertinet ius praesidendi cum auctoritate — probatur — quomodo dicuntur praeseditse quandoque Imperatores — in concilio Episcopi sunt veri iudices — in definitionibus tamen non requiritur moralis unanimitas — imo nec tenetur Papa maiori parti accedere — 3º *Decreta Concilii oecumenici infallibilitia remissive* — sed requiritur *approbatio Rom. Pont.*: probatur — quotuplici modo dari potest haec approbatio — 4º *Conciliorum necessitas* — Concilia sunt iuris divini *quoad substantiam* — Concilia minime necessaria ratione auctoritatis intrinsecae — per accidentis necessaria ratione solemnitatis et extrinsecae auctoritatis — nunquam *absolute* necessaria — num necessaria ex divino paecepto. P. 795-812

Art. Sextus — Utrum Rom. Pont. tribuendum sit infallibile magisterium.

§ I. Exponitur status quaestionis.

47 Circa dotes primatus quaedam adnotantur — hic unice de Rom. Pontif. *infallibilitate* agendum — doctrina catholica in Conc. Vat. declarata et definita — adversarii — Infallibilitas cum *impeccabilitate* non confundenda — Summus Pontifex *ex cathedra* loquens non potest haeresim docere — de fide ex Conc. Vat. — an ut privata persona possit fieri haereticus — duplex sententia — alii negant: Bellarm. probabiliorum hanc sententiam dicit — alii affirmant — in hac altera opinione quaeritur, an Rom. Pont. in haeresim lapsus ipso iure a Pontificatu cadat vel an sententia iudicaria sit ab eo amovendus — Theologi in duas partes scinduntur — animadversiones quaedam — ad definitionem ex *cathedra* quatuor ex Conc. Vat. conditiones requiruntur — a) ut Pontifex loquatur ut doctor et Pastor Supremus — b) ut doceat in rebus de fide vel moribus — c) ut definitivam sententiam ferat cum intentione manifestata obligandi — d) ut ad consensum obliget universam Ecclesiam — quid si S. Pontifex doceat particularem Episcopum aut particularem Ecclesiam — Definitiones ex *cathedra* « ex sese non autem ex consensu Eccles. irreformabiles » esse docet Conc. Vat. — explicantur

quaedam loquendi formae — num infallibilitas Rom. Pont. sit personalis, independens, absoluta — num seorsum ab Ep. sit Roman. Pont. infallibilis — Nota (p. 822-823) — Syllabus haberi debet ut definitio ex cathedra. . . . . Pag. 813-825

PROP. XLI. — *Romanus Pontifex cum ex Cathedra loquitur, id est cum omnium Christianorum Pastoris et Doctoris munere fungens pro supra sua Apostolica auctoritate doctrinam de fide vel moribus ab universa Ecclesia tenendam definit, per assistentiam divinam, ipsi in beato Petro promissam, ea infallibilitate pollet, qua divinus Redemptor Ecclesiam suam in definienda doctrina de fide vel moribus instructam esse voluit; ideoque eiusmodi Romani Pontificis definitiones ex sese, non autem ex consensu Ecclesiae irreformabiles sunt.* . 826

§ II. Demonstratur Rom. Pont. infallibilitas ex Scripturis.

Conc. Vat. tria Scripturarum testimonia indicat quibus Rom. Pont. infallibilitas nititur — hic duo priora expenduntur: Matt. 16., Joan. 21. — Petrus fundamentum Eccl. esse nequit, aut fidei unitatem tueri atque servare nisi sit infallibilitate praeditus — argumentum evolvitur — si insuper portae inferi praevalere nequeunt adversus Eccl. multo minus praevalere possunt adversus Eccl. fundamentum — hinc patet definitiones Pontificum *ex sese* irreformabiles esse: secus Ecclesia Petrum, non autem Petrus Ecclesiam sustentaret — Hanc ipsam interpretationem tradunt tum Patres Latini et Graeci — tum liturgiae — Eadem veritas ex Joan. 21. probatur. 826-832

§ III. Exponitur singillatim testimonium Luc. XXII. 33.

Quaedam praemittuntur — constat orationem Christi ne deficeret fides Petri fuisse efficacem — adversarii ad arg. infirmandum obiectum orationis Christi aliud fuisse contendunt — alii assignant Petri *perseverantium* post lapsum — alii *Ecclesiae infallibilitatem* — alii Petri infallibilitatem, sed quatenus ea fuit *personale* privilegium, Petri successoribus minime transmittendum — hoc confirmant ex voce « conversus » — effugium praeculditur — germanus istius verbi sensus exponitur — ex Lucae testimonio tria probantur — 1. obiectum orationis Christi esse indefectibilitatem in fide — 2. hanc directe Petrum non autem Ecclesiam respicere — 3. et quidem Petrum uti designatum Eccl. caput, cuius praerogativa ad successores transmitti debet — hermeneutica textus interpretatio antiqua et constanti Patrum traditione confirmatur. 832-841

SCHOLION. Objectiones contra hoc argumentum fere omnes praecoccupatae — videretur ex eo sequi Rom. Pontificem, etiam uti personam privatam, non posse incidere in haeresim — ex argumento videtur sequi infallibilitas in *decisis*, non vero in *decidendis* — Respondetur. 841-843

§ IV. Demonstratur Rom. Pont. infallibilitas ex Traditione.

Praecipua traditionis monumenta pro Rom. Pont. infallib. breviter attinguntur — 1. *Concilia* — quaedam directa testimonia citantur — Frustra Döllinger vim decreti Conc. Flor. infirmare conatur (v. notam p. 844-845.) — modus agendi Rom. Pont. erga concilia — 2. *Patres* — horum testimonia ad quasdam classes reducuntur — 3. *antiquus et perpetuus usus* — multis quippe saeculis haereses a Rom. Pont. sine conciliis damnatae fuere — et quidem irreformabiliter — hoc ius Rom. Pontifices ut sibi proprium semper vindicarunt — celebre S. Augustini effatum expenditur. . . . . Pag. 843-850

§ V. Eadem veritas confirmatur Theologorum consensu.

Ante Conc. Const. opinio de Rom. Pont. ex *Cathedra* loquentis fallibilitate prorsus inaudita — Constat disertis testimoniis Ruard. Tapperi, A. Duval, Card. de Aguirre, ipsiusque Gersonii — item ex verbis D. Thomae aliorumque — nec non ex doctrina Universitatis Parisiensis — Tempore Conc. Const. quidam inficiati sunt Rom. Pont. infallibilitatem — sed pauci fuere — sed alios manifestos docuerunt errores — Statim post Conc. Const. opinio negans infall. Rom. Pont. reiecta fuit — citantur S. Joan. Capistranus — Lovan. Facultas — Cleri Gallicani conventus an. 1579 — Mauelerus — S. Antoninus etc. — affertur auctoritas Bellarm., Suaresii, S. Franc. Sales. — Haec opinio revixit quidem in comitiis Cleri Gallicani an. 1682 — sed paucos habuit patronos — vi et fraude inducta quin unquam vere fuerit sententia Ecclesiae Galliarum 850-856

§ VI. Praecipuis difficultatibus satisfit.

Difficultates multae ex dictis iam solutae sunt — distinctio inter *Sedem* et *Sedentem* prout a Gallicanis proponitur futile est et prorsus reiicienda — Infallibilitas Conciliorum *inutilis* dici nequit posita R. Pont. infallibilitate — ratio multiplex — Istae duae infallibilitates non sunt *adaequate* distinctae — Concilia necessaria non sunt ad dandam vim Pontificiis definitionibus — documenta quae opponuntur contrarium non evincunt — quo pacto Episcopi dicuntur iudices nati controversiarum fidei — non sunt *supremi*, sed *subordinati* — nec semper aut semper eodem modo debent iudicium exercere — triplex casus — declaratio. 856-866

§ VII. Relique Gallicanorum obiectiones solvuntur.

Lapsus S. Petri non est ad rem — Liberii lapsus commentitium esse nunc apud criticos exploratum est — confirmatur verbis ipsius Bossuet — atque Bailly — quid de lapsu Honorii — multiplex modus quaestionem solvendi — caeteris omissis dicimus 1. Honorium non docuisse errorem Monothelitarum — 2. nullam edidisse definitiōnem *ex cathedra* — quomodo ergo damnari potuit a Syn. VI. ? respondetur. — Quid de canonum collectione quae Isidoro mercatori tribuitur 866-875

IMPRIMATUR

Prati, die 20 Decembris 1904 Can. Archid. IOACHIM GORI. Vic. Gen.

